

MİLLETLERARASI ANDLAŞMA

Karar Sayısı : 2012/3010

14 Eylül 2005 tarihinde New York'ta imzalanan ve 15/2/2012 tarihli ve 6277 sayılı Kanunla onaylanması uygun bulunan ekli "Nükleer Terörizmin Önlenmesine İlişkin Uluslararası Sözleşme"nin bildirim ve çekince ile birlikte onaylanması; Dışişleri Bakanlığının 19/3/2012 tarihli ve HUM/2351034 sayılı yazısı üzerine, 31/5/1963 tarihli ve 244 sayılı Kanunun 3 üncü maddesine göre, Bakanlar Kurulu'nca 2/4/2012 tarihinde kararlaştırılmıştır.

Abdullah GÜL
CUMHURBAŞKANI

Recep Tayyip ERDOĞAN
Başbakan

B. ARINÇ Başbakan Yardımcısı	M. ŞİMŞEK Başbakan Yardımcısı V.	B. ATALAY Başbakan Yardımcısı	B. BOZDAĞ Başbakan Yardımcısı
S. ERGİN Adalet Bakanı	F. ŞAHİN Aile ve Sosyal Politikalar Bakanı	E. BAĞIŞ Avrupa Birliği Bakanı	N. ERGÜN Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanı
F. ÇELİK Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı	E. BAYRAKTAR Çevre ve Şehircilik Bakanı	A. DAVUTOĞLU Dışişleri Bakanı	M. Z. ÇAĞLAYAN Ekonomi Bakanı
T. YILDIZ Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı	S. KILIÇ Gençlik ve Spor Bakanı	M. M. EKER Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanı	H. YAZICI Gümrük ve Ticaret Bakanı
İ. N. ŞAHİN İçişleri Bakanı	C. YILMAZ Kalkınma Bakanı	E. GÜNAY Kültür ve Turizm Bakanı	M. ŞİMŞEK Maliye Bakanı
Ö. DİNÇER Milli Eğitim Bakanı	İ. YILMAZ Milli Savunma Bakanı	V. EROĞLU Orman ve Su İşleri Bakanı	
R. AKDAĞ Sağlık Bakanı	B. YILDIRIM Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanı		

NÜKLEER TERÖRİZMİN ÖNLENMESİNE İLİŞKİN

ULUSLARARASI SÖZLEŞME

Bu Sözleşmeye Taraf Devletler,

Uluslararası barış ve güvenliğin korunmasına ve Devletler arasında iyi komşuluk ve dostane ilişkilerin geliştirilmesine ilişkin Birleşmiş Milletler Şartı'nın amaç ve ilkelerini gözönünde tutarak,

Birleşmiş Milletler'in Ellinci Yıldönümü vesilesiyle yayınlanan 24 Ekim 1995 tarihli Beyannamesini anımsayarak,

Tüm Devletlerin barışçıl amaçlarla nükleer enerjiyi geliştirme ve kullanma hakları bulunduğunu ve nükleer enerjinin barışçıl olarak kullanılmasından kaynaklanacak potansiyel yararlanma konusunda meşru çıkarları bulunduğunu düşünerek,

1980 Nükleer Maddelerin Fiziki Korunmasına İlişkin Uluslararası Sözleşmeyi akılda bulundurarak,

Her biçim ve görünümüyle terörist eylemlerin tüm dünyada giderek arttığından derin endişe duyarak,

Aynı zamanda, Birleşmiş Milletlere Üye Devletlerin, diğerleri yanında, Devletler ve halklar arasında dostça ilişkileri tehlikeye düşüren ve Devletlerin ülke bütünlüğü ve güvenliğini tehdit edenler de dahil olmak üzere, kim tarafından ve nerede işlenirse işlensin, tüm terörist eylem, yöntem ve uygulamaları suç ve mazur görülemez olarak sarıh bir şekilde kınadıklarını ciddi olarak yeniden teyit ettikleri Birleşmiş Milletler Genel Kurulu'nun 9 Aralık 1994 tarihli ve 49/60 sayılı kararına ekli Uluslararası Terörizmin Ortadan Kaldırılması İçin Önlemler hakkındaki Beyannameyi de hatırlayarak,

Beyannamenin aynı zamanda Devletleri, konunun tüm veçhelerini kapsayan kapsamlı bir hukuki çerçevenin mevcut olmasını temin etmek amacıyla, terörizmin bütün biçim ve görünüşleriyle önlenmesi, bastırılması ve ortadan kaldırılmasına dair mevcut uluslararası hukuki düzenlemelerin kapsamını ivedi olarak gözden geçirmeye teşvik ettiğini not ederek,

Genel Kurul'un 17 Aralık 1996 tarihli ve 51/210 sayılı kararını ve Uluslararası Terörizmin Ortadan Kaldırılması İçin Önlemler hakkındaki 1994 tarihli Ek Beyannameyi anımsayarak,

Aynı zamanda, Genel Kurul'un 51/210 sayılı kararına uygun olarak, diğerleri yanında, ilgili mevcut uluslararası belgelere eklemek üzere nükleer terörizm eylemlerinin önlenmesi için uluslararası bir sözleşmenin hazırlanması amacıyla geçici bir komitenin kurulduğunu hatırlayarak,

Nükleer terörizm eylemlerinin vahim sonuçlarının olacağını ve uluslararası barış ve güvenliği tehdit edebileceğini not ederek,

Mevcut çok taraflı hukuki hükümlerin bu saldırıları uygun şekilde karşılamadığını da not ederek,

Bu tür terörist eylemlerin önlenmesi ve faillerinin kovuşturulması ve cezalandırılması için etkin ve pratik önlemler tasarlanması ve kabul edilmesinde Devletler arasındaki uluslararası işbirliğinin artırılmasına ivedi gereksinim duyulduğuna inanarak,

Devletlerin askeri kuvvetlerinin faaliyetlerinin, bu Sözleşmenin çerçevesi dışındaki uluslararası hukuk kurallarınca düzenlendiğini ve belirli eylemlerin bu Sözleşmenin kapsamı dışında bırakılmasının, yasadışı eylemlere gözyumulduğu veya bu eylemlerin yasal kılındığı veya diğer kanunlara göre kovuşturulmasına engel olunduğu anlamına gelmediğini not ederek,

Aşağıdaki hususlar üzerinde anlaşmışlardır:

Madde 1

Bu Sözleşmenin amaçları açısından:

1. **“Radyoaktif madde”**, nükleer madde ve kendiliğinden parçalanana (alfa, beta, gamma veya nötron ışınları gibi bir veya daha fazla iyonize etkili ışımanın salınımıyla gerçekleşen bir süreç) ve radyolojik ve atomik parçalanmaya uygun olma özelliği gereği ölüme, vücutta ağır yaralanmalara veya eşyalarda veya çevrede maddi hasara yol açabilen parçacıklar içeren diğer radyolojik malzeme anlamına gelir.

2. **“Nükleer madde”**, plütonyum-238'de izotop konsantrasyonu oranı yüzde 80'i geçen dışındaki plütonyum; uranyum-233; izotop 235 veya 233'de zenginleştirilmiş uranyum, maden filizi veya maden filizi tortusu biçiminde olanlar dışında doğrudan oluşan izotop karışımları içeren uranyum veya yukarıdakilerden bir veya daha fazlasını içeren maddeler anlamına gelir.

Bunun yanında, “235 veya 233 izotopunda zenginleştirilmiş uranyum”, 235 veya 233 izotopu içeren uranyum veya bu izotopların 238 izotopuna göre bolluk oranı, doğada bulunan 235 izotopunun 238 izotopuna oranından daha fazla olacak şekilde her iki izotop anlamına gelir.

3. **“Nükleer tesis”**,

a) Enerji kaynağı olarak kullanılmak üzere gemi, araç, uçak veya uzay araçlarını ileriye doğru itmek için veya diğer herhangi bir sebeple gemilere, araçlara, uçaklara veya uzay araçlarına yüklenmiş reaktörler de dahil herhangi bir

nükleer reaktör;

b) Radyoaktif maddeyi üretmek, depolamak, işlemek veya taşımak üzere kullanılan her türlü tesis veya araç anlamına gelir.

4. “Cihaz”,

a) Herhangi bir nükleer patlayıcı cihaz, veya

b) Radyolojik özellikleri gereği, ölüme, vücutta ciddi yaralanmalara veya çevreye veya eşyaya maddi hasar verebilen herhangi bir radyoaktif madde dağıtan veya radyasyon yayan cihaz anlamına gelir.

5. “Devlet veya hükümet tesisi”, bir Devletin temsilcileri, Hükümet, yasama veya yargı üyeleri, veya bir Devletin memurları veya çalışanları veya diğer her tür kamu kurumu veya makamı veya hükümetlerarası bir örgütün memurları veya çalışanları tarafından resmi görevleri çerçevesinde sürekli veya geçici olarak kullanılan veya işgal edilen her tür tesis veya taşıma aracı anlamına gelir.

6. “Devletin silahlı kuvvetleri”, bir Devletin iç hukuku uyarınca, asıl amacı ulusal savunma ve güvenlik olmak üzere örgütlenen, eğitilen ve teçhiz edilen silahlı kuvvetleri ile bu silahlı kuvvetlerin resmi emir ve komutası, denetimi ve sorumluluğu altında hareket eden ve onlara destek hizmeti veren kişiler anlamına gelir.

Madde 2

1. Eğer bir kişi, yasadışı bir biçimde ve kasten

a) i) Ölüme veya vücutta ciddi yaralanmaya sebep olma niyetiyle,

ii) Mülke veya çevreye zarar verme niyetiyle

radyoaktif maddeye sahip olursa veya radyoaktif bir cihaz imal ederse ya da böyle bir cihaza sahip olursa,

b) i) Ölüme veya vücutta ciddi yaralanmaya sebep olma niyetiyle; veya

ii) Mülke veya çevreye maddi hasar vermek niyetiyle; veya

iii) Gerçek veya tüzel bir kişiyi, uluslararası bir örgütü veya bir Devleti bir eylemi yapmaya veya yapmaktan kaçınmaya zorlamak niyetiyle,

herhangi bir şekilde radyoaktif maddeyi veya cihazı kullanırsa veya radyoaktif maddeyi yayacak veya yayma riski taşıyacak bir şekilde nükleer bir tesisi kullanırsa veya zarar verirse, bu Sözleşme çerçevesinde suç işlemiştir.

2. Eğer bir kişi;

a) Tehdidi inanılır kılacak şartlarda, işbu maddenin 1(b) paragrafında belirtildiği şekilde suç işlemekle tehdit ederse; veya

b) Tehdidi inanılır kılacak şartlarda tehdit ederek veya güç kullanarak radyoaktif madde, cihaz veya bir nükleer tesisi yasadışı ve kasti bir biçimde talep ederse dahi suç işler.

3. Bu maddenin 1 inci paragrafında yer alan suçu işlemeye teşebbüs ederse de suç işler.

4. a) Bu maddenin 1 inci, 2 nci ve 3 üncü paragraflarında belirtilen suça işbirlikçi olarak katılırsa; veya

b) Bu maddenin 1 inci, 2 nci ve 3 üncü paragraflarında belirtilen suçu işlemek üzere diğerlerini örgütlerse veya yönetirse; veya

c) Bu maddenin 1 inci, 2 nci ve 3 üncü paragraflarında belirtilen bir veya daha fazla suçun işlenmesine ortak amaçla hareket eden bir grup kişiye herhangi bir başka biçimde katkıda bulunursa; böyle bir katkıyı kasti olarak ve

genel suç faaliyetlerini veya grubun niyetini daha da ileri götürmek amacıyla veya ilgili suç veya suçları işleyen grubun niyetini bilerek yaparsa,

suç işler.

Madde 3

Bu Sözleşme, suç tek bir Devlette işlendiğinde, zanlı ve mağdurlar mezkur Devletin vatandaşı olduğunda, zanlı mezkur Devletin ülkesinde bulunduğu ve başka hiçbir Devletin 9 uncu maddenin 1 inci ve 2 nci paragrafları uyarınca yargı yetkisi kullanması için mesnet bulunmadığında uygulanmayacaktır. Şu kadarki, 7 nci, 12 nci, 14 üncü, 15 inci, 16 ncı ve 17 nci maddelerin hükümleri bu hallerde uygun şekilde uygulanacaktır.

Madde 4

1. Bu Sözleşmedeki hiçbir husus, Devletlerin ve bireylerin uluslararası hukuktan, özellikle Birleşmiş Milletler Şartı ve uluslararası insancıl hukuktan kaynaklanan diğer haklarını, yükümlülüklerini ve sorumluluklarını etkilemeyecektir.

2. Silahlı bir çatışma sırasında silahlı kuvvetlerin faaliyetleri, sözkonusu koşullar uluslararası insancıl hukuk çerçevesinde anlaşıldığı ve bu hukuk tarafından düzenlendiği cihetle, bu Sözleşme tarafından düzenlenmez ve bir Devletin silahlı kuvvetleri tarafından resmi görevin icrası olarak üstlenilen faaliyetler, diğer uluslararası hukuk kurallarınca düzenlendiği ölçüde bu Sözleşme kapsamı dışında kalır.

3. Bu maddenin 2 nci paragrafının hükümleri, kanunsuz eylemlere göz yumulacağı veya yasal hale getirileceği veya diğer hukuklar uyarınca kovuşturmaya tabi tutulmasının engelleneceği şeklinde yorumlanmayacaktır.

4. Bu Sözleşme, Devletler tarafından nükleer silah kullanımı veya kullanma tehdidinin meşruluğu hususlarına hiçbir şekilde temas etmez ve temas ettiği şeklinde yorumlanamaz.

Madde 5

Her bir Taraf Devlet gerektiğinde aşağıdaki tedbirleri kabul edecektir:

a) 2 nci maddede öngörülen suçları, ulusal hukukunda cezai müeyyideye tabi suçlar olarak ihdas etmek,

b) Sözkonusu suçları, suçların ağır nitelikte olduklarını dikkate almak suretiyle, uygun cezalarla cezalandırılabilir hale getirmek.

Madde 6

Her bir Taraf Devlet, gerektiğinde bu Sözleşmenin kapsamında yer alan, özellikle kamu genelinde veya bir grupta veya belirli şahıslarda terör halini tahrik etme niyetiyle veya hesabıyla işlenen suç fiillerini, hiçbir koşulda siyasi, felsefi, ideolojik, ırksal, etnik, dini veya benzeri diğer mülahazalarla mazur görmeyecek ve ağır tabiatına uygun cezalarla cezalandıracak türden tedbirleri ulusal mevzuatında kabul edecektir.

Madde 7

1. Taraf Devletler aşağıdaki şekilde işbirliği yapacaklardır:

a. Ülkelerinde veya ülkeleri dışında 2 nci maddede öngörülen suçların işlenmesinin önlenmesi veya karşı hazırlıkların yapılması için, bu suçların işlenmesini cesaretlendiren, tahrik eden, örgütleyen, bilerek mali destek sağlayan veya bilerek teknik yardım veya bilgi sağlayan ya da suçların işlenmesine katılan şahıs, grup ve örgütlerin yasadışı eylemlerini yasaklayacak tedbirler dahil, kendi ülkeleri dahilinde tüm uygulanabilir tedbirleri, gerekirse bu hususta ulusal hukukta düzenleme yapmayı da içerecek şekilde almak;

b. Ulusal hukuklarına uygun olarak ve burada belirtilen şekil ve şartlar dahilinde, doğru ve doğrulanmış bilgileri teati etmek ve 2 nci maddede öngörülen suçların ortaya çıkarılması, önlenmesi, bastırılması ve soruşturulması ve bu suçların zanlılarına yönelik cezai mekanizmalar tesis etmek için alınan uygun idari ve diğer tedbirleri koordine etmek. Taraf Devlet, bilhassa, 2 nci maddede öngörülen suçların işlenmesi halinde ve bu suçların işlenmesi için

yapıldığı öğrenilen hazırlıklar hakkında, 9 uncu paragraf uyarınca, gecikmeksizin diğer Devletleri ve uygun durumlarda, uluslararası örgütleri haberdar etmek konusunda gerekli tedbirleri alacaktır.

2. Taraf Devletler, bu Sözleşmenin hükümleri uyarınca, diğer bir Taraf Devletten aldıkları veya Sözleşmenin uygulanması kapsamında yürütülen bir faaliyete katılım vesilesiyle temin ettikleri herhangi bir gizli bilginin mahremiyetini korumak için, ulusal hukuklarına uygun tedbirleri alacaklardır. Taraf Devletler, uluslararası örgütlere gizlilik değeri taşıyan bilgi sağladıkları takdirde, bu bilginin mahremiyetinin korunmasını teminen gerekli adımlar atılacaktır.

3. Taraf Devletlerden, ulusal hukuklarının iletilmesine izin vermediği veya ilgili Devletin güvenliğini veya nükleer maddenin fiziki korunmasını tehlikeye sokan herhangi bir bilgi sağlamaları bu Sözleşme kapsamında talep edilmeyecektir.

4. Taraf Devletler, bu maddede atfedilen, bilgi vermek ve almaktan sorumlu yetkili makamlar ile temas noktaları konusunda, Birleşmiş Milletler Genel Sekreterini bilgilendireceklerdir. Birleşmiş Milletler Genel Sekreteri, bu bilgileri Taraf Devletlerin yetkili makamları ve temas noktaları ile Uluslararası Atom Enerjisi Ajansı'na iletecektir. Söz konusu makamlara ve temas noktalarına sürekli erişim sağlanmalıdır.

Madde 8

Taraf Devletler, bu Sözleşme kapsamındaki suçların önlenmesi amacıyla, Uluslararası Atom Enerjisi Ajansının ilgili tavsiye ve görevlerini dikkate alarak, radyoaktif malzemenin korunmasını sağlayacak uygun tedbirleri almak için her türlü çabayı göstereceklerdir.

Madde 9

1. Her Taraf Devlet, 2 nci maddede belirtilen suçlarla ilgili olarak,

a) Suçun bu Devletin ülkesinde işlenmesi; ya da

b) Suçun, bu Devletin bayrağını taşıyan bir gemide ya da suçun işlendiği anda bu Devletin kanunları uyarınca bulunan bir uçakta işlenmesi; ya da

c) Suçun bu Devletin bir vatandaşı tarafından işlenmesi

durumlarında da, kendi yargı yetkisini tesis etmek için gerekli olabilecek tedbirleri alacaktır.

2. Bir Taraf Devlet aynı zamanda,

a) Suçun bu Devletin bir vatandaşına karşı işlenmiş olması veya

b) Suçun, bu Devlete ya da bu Devletin Hükümetinin, Büyükelçilik ya da diğer diplomatik ya da konsolosluk binaları da dahil, yurtdışında bulunan tesislerine karşı işlenmesi veya

c) Suçun, bu Devletin ülkesinde daimi olarak ikamet eden vatansız bir kişi tarafından işlenmesi durumunda veya

d) Suçun, bu Devleti belirli bir eylemi gerçekleştirmeye zorlamaya ya da gerçekleştirmekten caydırmaya yönelik olarak işlenmesi; veya

e) Suçun, bu Devletin Hükümeti tarafından işletilen bir uçakta işlenmesi.

Durumlarında kendi yargı yetkisini tesis edebilir.

3. Bu Sözleşmenin onaylanması, kabul edilmesi, uygun bulunması ya da bu Sözleşmeye katılınması sırasında, her bir Taraf Devlet bu maddenin 2 nci paragrafına uygun olarak iç hukukunda tesis ettiği yargı yetkisini Birleşmiş Milletler Genel Sekreterine bildirecektir. Herhangi bir değişiklik halinde ilgili Taraf Devlet, bu hususu derhal Birleşmiş Milletler Genel Sekreterine bildirecektir.

4. Her bir Taraf Devlet, zanlı kendi ülkesinde bulunuyorsa ve bu kişiyi yargılama yetkisini bu maddenin 1 inci ve 2 nci paragrafları uyarınca kendi hukukunda tesis etmiş olan herhangi bir ülkeye iade etmiyorsa, 2 nci maddede belirtilen suçlara ilişkin kendi yargı yetkisini tesis için benzer şekilde gerekli olabilecek tedbirleri alacaktır.

5. Bu Sözleşme, Taraf Devletin, iç hukukuna uygun olarak tesis ettiği herhangi bir cezaî yargı yetkisinin kullanımını engellemez.

Madde 10

1. 2 nci maddede belirtilen suçlardan birinin bir Taraf Devletin ülkesinde işlendiğine ya da işlenmekte olduğuna veya bu suçlardan birini işleyen kişinin ya da zanlının ülkesinde bulunduğu dair istihbaratın alınması üzerine bu Taraf Devlet, istihbaratta yer alan unsurları ulusal hukuku çerçevesinde araştırmak üzere gerekli önlemleri alacaktır.

2. Koşulların gerektirdiğinden emin olunması üzerine, suçlu veya zanlının ülkesinde bulunduğu Taraf Devlet, bu kişinin mevcudiyetinin cezaî kovuşturma ya da iade etme amacına yönelik olmasını temin etmek üzere, kendi iç hukukunda uygun görülen önlemleri alacaktır.

3. Hakkında bu maddenin 2 nci paragrafında sözü edilen önlemlerden biri alınan herhangi bir kişi, aşağıda bulunan haklara sahiptir:

(a) Vatandaşı olduğu ya da haklarını korumakla yükümlü olan Devletin veya bu kişi vatansızsa, daimi olarak ikamet ettiği ülkenin Devletin en yakın temsilcisiyle gecikmeksizin iletişim kurmak

(b) Bu Devletin temsilcisi tarafından ziyaret edilmek,

(c) Alt paragraflar (a) ve (b) çerçevesinde hakları konusunda bilgilendirilmek.

4. Bu maddenin 3 üncü paragrafında atıfta bulunulan haklar, suçlunun ya da zanlının ülkesinde bulunduğu Devletin kanun ve düzenlemesine uygun olarak kullanılacaktır. Şu kadar ki sözkonusu kanun ve düzenleme 3 üncü paragrafta sağlanan haklar ile öngörülen amaçları tam olarak gerçekleştirme kabiliyetine sahip olmalıdır.

5. Bu maddenin 3 üncü ve 4 üncü paragraflarındaki hükümler, 9 uncu maddenin 1(c) ya da 2(c) alt paragraflarına uygun olarak yargı yetkisinin bulunduğunu iddia eden Taraf Devletin, suçlu olduğu iddia edilen kişiyle iletişim kurmak ve onu ziyaret etmek için Uluslararası Kızılhaç Komitesi'ni davet etmek hakkına halel getirmeyecektir.

6. Bir Taraf Devlet, bu madde uyarınca bir kişiyi gözaltına aldığı zaman, bir an önce doğrudan ya da Birleşmiş Milletler Genel Sekreteri aracılığıyla 9 uncu maddenin 1 inci ve 2 nci paragrafları uyarınca yargı yetkisini tesis eden Taraf Devletlere ve yararlı olduğu düşüncesinde ise, ilgili diğer Taraf Devletlere, kişinin gözaltında olduğunu ve kişinin gözaltına alınmasını gerektiren koşulları bildirecektir. Bu maddenin 1 inci paragrafında belirtilen soruşturmayı yapan Devlet, ilgili Taraf Devletlere gecikmeksizin bulguları hakkında bilgi verecek ve yargı yetkisini kullanma niyeti olup olmadığını bildirecektir.

Madde 11

1. Zanlının ülkesinde bulunduğu Taraf Devlet, 9 uncu maddenin uygulandığı durumlarda, bu kişiyi iade etmediği takdirde, suç kendi ülkesinde işlensin ya da işlenmesin, istisnasız ve gecikmeksizin durumu kanunları uyarınca kovuşturulması maksadıyla yetkili makamlarına iletacaktır. Sözkonusu makamlar, o Devletin kanunları uyarınca ağır suç niteliği taşıyan diğer durumlarda olduğu gibi karar vereceklerdir.

2. Bir Taraf Devlet, ulusal hukuku gereği vatandaşlarından birini ancak bu kişinin iade talebine konu suçtan yargılanması sonucu hükmedilecek cezasını çekmek üzere geri gönderilmesi koşuluyla bir başka Devlete iade veya teslim edebiliyorsa ve o Devlet ile iade talep eden Devlet bu hususta ve diğer koşullarda mutabık kalırlarsa, sözkonusu koşullu iade veya teslim, işbu maddenin 1 inci paragrafında belirtilen yükümlülüğün yerine getirilmiş olması için yeterli addedilecektir.

Madde 12

Bu Sözleşmeye uygun olarak gözetilmesine alınan ya da hakkında herhangi bir önlem alınan ya da adli kovuşturması devam eden herhangi bir kişinin, ülkesinde bulunduğu Devletin hukukuna ve uluslararası insan hakları hukuku dahil, uluslararası hukukun uygulanabilir hükümlerine uygun bir şekilde bütün hak ve güvencelerden yararlanma da dahil, adil bir muamele görmesi teminat altına alınacaktır.

Madde 13

1. 2 nci maddede belirtilen suçların, bu Sözleşmenin yürürlüğe girmesinden önce Taraf Devletler arasında mevcut herhangi bir iade anlaşmasında yer alan iade edilebilir suçlara dahil edildiği addedilecektir. Taraf Devletler bu tür suçları, birbirleri arasında daha sonra akdedecekleri her iade anlaşmasına iade edilebilir suçlar olarak dahil etmekle yükümlüdürler.

2. İadeyi bir anlaşmanın mevcudiyeti koşuluna bağlı olarak kabul eden bir Taraf Devlet, kendisiyle iade anlaşması bulunmayan bir Taraf Devlettten iade talebi alması halinde, talep edilen Taraf Devlet, bu Sözleşmeyi, kendi seçimiyle, 2 nci maddede belirtilen suçlara ilişkin olarak iade için yasal bir dayanak kabul edebilir. İade, talep edilen Devletin hukukunca hükme bağlanan diğer koşullara tâbi olacaktır.

3. İadeyi bir anlaşmanın mevcudiyeti koşuluna bağlı olmaksızın kabul eden Taraf Devletler, talep edilen Devletin hukukunun hükmettiği koşullara tâbi olarak, 2 nci maddede belirtilen suçları kendi aralarında iade edilebilir suçlar olarak tanıyacaklardır.

4. Gerektiğinde 2 nci maddede belirtilen suçlar, Taraf Devletler arasında suçluların iadesi amacıyla, sadece meydana geldikleri yerde değil, 9 uncu maddenin 1 inci ve 2 nci paragrafları uyarınca yargı yetkisini tesis eden Devletlerin toprakları üzerinde de işlenmiş gibi muamele görecektir.

5. Taraf Devletler arasında mevcut tüm suçluların iadesi anlaşmalarının ve düzenlemelerin 2 nci maddede belirtilen suçlara ilişkin hükümleri, bu Sözleşme ile bağdaşmadığı ölçüde, Taraf Devletler arasında değiştirilmiş gibi addedilecektir.

Madde 14

1. Taraf Devletler, 2 nci maddede belirtilen suçlar kapsamında yer alan suçlarla ilgili araştırmalar, cezai kovuşturmalar veya iade işlemlerine ilişkin olarak, yasal işlemler için gerekli kanıtların toplanması da dahil olmak üzere, birbirlerine azami yardım sağlayacaklardır.

2. Taraf Devletler, bu maddenin 1 inci paragrafı çerçevesindeki yükümlülüklerini, aralarında varolan karşılıklı adli yardım anlaşmaları ya da diğer düzenlemelere uygun olarak yerine getireceklerdir. Böyle anlaşma veya düzenlemenin bulunmaması halinde, Taraf Devletler, ulusal yasalarına uygun olarak birbirlerine yardım edeceklerdir.

Madde 15

2 nci maddede zikredilen suçlardan hiçbirisi, suçluların iadesi veya karşılıklı adli yardımlaşma bağlamında, siyasi bir suç veya siyasi suçla ilgili bir suç veya siyasi saiklerle mülhem bir suç olarak addedilmeyecektir. Dolayısıyla, böyle bir suça ilişkin iade veya karşılıklı adli yardım talebi, salt siyasi bir suç olduğu veya siyasi bir suçla ilişkili bir suç olduğu veya siyasi saiklerle mülhem bir suç olduğu gerekçesiyle reddedilmeyecektir.

Madde 16

2 nci maddede zikredilen suçlara ilişkin olarak iade veya adli yardımlaşma talebinde bulunulan Taraf Devletin, bu talebin bir kişinin ırk, din, milliyet, etnik köken veya siyasi fikri nedeniyle kovuşturulması veya cezalandırması için yapıldığına dair esaslı gerekçeleri varsa veya talebi yerine getirmek o şahsın konumuna karşı belirtilen sebeplerden biri nedeniyle önyargı oluşturacaksa, bu Sözleşmenin hiçbir hükmü suçluların iadesi veya adli yardımlaşma yükümlülüğü getirecek şekilde yorumlanamaz.

Madde 17

1. Bir Taraf Devletin ülkesinde gözetilmesine tutulan veya cezasını çeken bir kişinin, Sözleşme’de yer alan suçların soruşturulması veya kovuşturulması için kimlik tespiti, ifade verme veya delil elde edilmesine yardımcı

olma maksadıyla diğerk bir Taraf Devlette hazır bulunması talep edilirse, aşağıdaki koşulların karşılanması suretiyle kişi diğerk Taraf Devlete nakledilebilir.

a) Kişi bilgilendirilmiş olarak özgürce rızasını verirse ve

b) Her iki Taraf Devletin de yetkili mercileri, bu Devletlerin uygun addettikleri koşullara tabi olarak, mutabık kalırlarsa.

2. Bu maddenin amaçları açısından,

a) Nakleden Devlet aksini talep etmedikçe veya aksine izin vermedikçe, nakledilen Devletin, nakledilen şahsı gözaltında tutmak yetki ve yükümlülüğü bulunmaktadır;

b) Nakledilen Devlet, her iki Devletin yetkili mercilerince önceden veya başka şekilde vardıkları mutabakat uyarınca, kişiyi nakleden Devlet'in nezaretine iade etme yükümlülüğünü gecikmeksizin yerine getirecektir;

c) Nakledilen Devlet, kişinin geri verilmesi için nakleden Devletin iade muameleleri başlatmasını talep etmeyecektir;

d) Nakledilen kişinin nakledildiğı Devlet gözetiminde geçirdiğı süre, nakleden Devlette çekmekte olduğı cezadan mahsup edilecektir.

3. Nakleden Devlet bu maddeye uygun olarak onay vermezse, milliyeti ne olursa olsun bu kişi, nakledildiğı Devlet ülkesinde nakleden Devlet ülkesinden ayrılmasından önceki eylem veya mahkumiyetleri nedeniyle kovuşturulamayacak, gözaltına alınamayacak yahut kişisel özgürlüğü başka türlü kısıtlamalara maruz bırakılamayacaktır.

Madde 18

1. Taraf Devlet, 2 nci maddede yer alan suçlardan birinin işlenmesini müteakiben ele geçirme veya başka suretle radyoaktif madde, cihaz veya nükleer tesislerin kontrolünü ele geçirdiğı takdirde;

a) Radyoaktif madde, cihaz veya nükleer tesisin zararsız hale getirilmesi için gerekli adımları atacak;

b) Nükleer maddenin Uluslararası Atom Enerjisi Ajansı'nın ilgili ihtiyati tedbirlerine uygun olarak elde tutulmasını temin edecek ve

c) Uluslararası Atom Enerjisi Ajansı tarafından yayımlanan fiziksel koruma tavsiyeleri ile sağlık ve güvenlik standartlarına riayet edecektir.

2. 2 nci maddede belirlenmiş suçlardan birine ilişkin adli kovuşturmaların tamamlanması halinde veya uluslararası hukukun gerekli tuttuğı durumlarda daha önce, bütün radyoaktif madde, cihaz veya nükleer tesis, özellikle iade ve depolama usullerine ilişkin olarak ilgili Taraf Devletlerle istişarelerden sonra ait olduğı Taraf Devlete; bu radyoaktif madde, cihaz veya nükleer tesis herhangi bir Taraf Devletin uyruğı ya da mukimi olan gerçek veya tüzel kişiye aitse söz konusu Taraf Devlete veya topraklarında çalınan veya yasadışı başka bir yolla elde edilen Taraf Devlete iade edilecektir.

3. a) Ulusal ya da uluslararası hukukun herhangi bir Taraf Devleti böyle bir radyoaktif madde, cihaz veya nükleer tesisi iade ya da kabul etmekten menettiğı, yahut ilgili Taraf Devletlerin bu yönde mutabık kaldıkları durumlarda bu maddenin 3(b) paragrafına bağılı olarak, radyoaktif madde, cihaz veya nükleer tesisi elinde tutan Taraf Devlet bu maddenin 1 inci paragrafında tanımlanan adımları atmaya devam edecek; bu radyoaktif madde, cihaz veya nükleer tesisler münhasıran barışçıl amaçlar için kullanılacaktır.

b) Elinde radyoaktif madde, cihaz veya nükleer tesisi bulunan bir Taraf Devletin bunları elinde tutmasının yasal olmadığı durumda söz konusu Devlet, zararsız hale getirmek amacıyla, bunları elinde tutması yasal olan ve bu maddenin 1. paragrafındaki koşullara uygun teminatları sağlayan bir Taraf Devletin mülkiyetine, o Devlet ile istişare ederek derhal bırakacaktır; bu tür radyoaktif madde, cihaz ve nükleer tesisler sadece barışçıl amaçlar için kullanılabilecektir.

4. Bu maddenin 1 inci ve 2 nci paragraflarında bahsekonu radyoaktif madde, cihaz veya nükleer tesisler eğer Taraf Devletlerden hiçbirine veya bir Taraf Devletin uyruğu veya mukimine ait değilse veya bir Taraf Devletin ülkesinden alınmış ya da başka bir yasadışı yoldan elde edilmiş değilse veya hiçbir Taraf Devlet bu maddenin 3 üncü paragrafına uygun olarak bu parçaları kabul etmeye istekli değilse, bunun düzenlenmesine ilişkin olarak ilgili uluslararası kuruluşlar ve Taraf Devletlerin istişarelerinden sonra, bu maddenin 3(b) paragrafı uyarınca, ayrı bir karar alınacaktır.

5. Bu maddenin 1 inci, 2 nci, 3 üncü ve 4 üncü paragraflarına ilişkin olarak, radyoaktif madde, cihaz veya nükleer tesisi elinde tutan Taraf Devlet, diğer Taraf Devletlerden ve özellikle ilgili Taraf Devletlerden ile Uluslararası Atom Enerjisi Ajansı başta olmak üzere ilgili uluslararası örgütlerden yardım ve işbirliği talep edebilir. Taraf Devletler ve ilgili uluslararası örgütler bu paragrafta uygun olarak mümkün olan en geniş kapsamlı yardımı sağlamaya teşvik olunurlar.

6. Bu madde bağlamında radyoaktif madde, cihaz veya nükleer tesisle ilgili tasarruf veya alıkonmayla ilgili Taraf Devlet, Uluslararası Atom Enerjisi Ajansı Genel Müdürünü sözkonusu maddenin alıkonulduğu veya ne şekilde tasarrufta bulunulduğu konusunda bilgilendirecektir. Genel Müdür bilgiyi diğer Taraf Devletlere iletecektir.

7. 2 nci maddede ortaya konan suçlardan biriyle ilişkili bir yayılma durumunda, bu maddede yer alan hiçbir husus, nükleer zarar sorumluluğunu düzenleyen uluslararası hukuk kurallarını veya diğer uluslararası hukuk kurallarını etkilemeyecektir.

Madde 19

Zanlının cezai takibata uğradığı Taraf Devlet, ulusal hukuk ve ilgili usullere uygun olarak, adli kovuşturmanın nihai sonucunu diğer Taraf Devletlere iletmek üzere Birleşmiş Milletler Genel Sekreterine ulaştıracaktır.

Madde 20

Taraf Devletler bu Sözleşmenin etkin uygulanmasını teminen, gerekli durumlarda uluslararası kuruluşların imkânlarını da kullanarak, birbirleriyle doğrudan veya BM Genel Sekreteri aracılığıyla istişarelerde bulunacaklardır.

Madde 21

Taraf Devletler, bu Sözleşmeden doğan yükümlülüklerini, Devletlerin egemen eşitliği ve ülke bütünlüğü ve diğer Devletlerin içişlerine müdahale etmeme ilkeleriyle uyumlu bir şekilde yerine getireceklerdir.

Madde 22

Bu Sözleşmede yer alan hiçbir husus, bir Taraf Devlete, başka bir Taraf Devletin ülkesinde, o Devletin ulusal hukukunca münhasıran kendi makamlarına tanınmış yargı ve icra yetkisini kullanma hakkı tanımamaktadır.

Madde 23

1. Sözleşmenin yorum ve uygulamasına ilişkin olarak iki ya da daha fazla Taraf Devlet arasında meydana gelen anlaşmazlık, makul bir süre zarfında görüşmeler yoluyla çözülemediği takdirde, Taraf Devletlerden birinin talebi üzerine, tahkime sunulacaktır. Tahkim talebinde bulunulmasından sonra 6 ay içerisinde tahkim tesisinde anlaşma sağlanamadığı takdirde, Taraf Devletlerden biri, anlaşmazlığı Uluslararası Adalet Divanı'na, Divanın Statüsüne uygun bir başvuruyla götürebilir.

2. Her Devlet, Sözleşmenin imzası, onayı, kabulü veya uygun bulunması, ya da Sözleşmeye katılımı sırasında işbu maddenin 1 inci paragrafının kendisi için bağlayıcı olmadığını beyan edebilir. Diğer Taraf Devletler, sözkonusu çekinceyi koyan bir Taraf Devletle ilişkileri bakımından, 1 inci paragraf ile bağlı olmayacaklardır.

3. 2 nci paragraf uyarınca çekince koyan herhangi bir Devlet, her zaman Birleşmiş Milletler Genel Sekreteri'ne bildirimde bulunarak çekincesini geri alabilir.

Madde 24

1. Bu Sözleşme, 14 Eylül 2005 tarihinden 31 Aralık 2006 tarihine kadar, New York'taki Birleşmiş Milletler Merkezi'nde tüm Devletlerin imzasına açık olacaktır.

2. Bu Sözleşme onay, kabul veya uygun bulmaya tabidir. Onay, kabul veya uygun bulma belgeleri Birleşmiş Milletler Genel Sekreteri'ne tevdi edilecektir.

3. Bu Sözleşme her Devletin katılımına açık olacaktır. Katılım belgeleri Birleşmiş Milletler Genel Sekreteri'ne tevdi edilecektir.

Madde 25

1. Bu Sözleşme, yirmi ikinci onay, kabul veya uygun bulma ya da katılım belgesinin Birleşmiş Milletler Genel Sekreterine teslimini izleyen otuzuncu gün yürürlüğe girecektir.

2. Yirmi ikinci onay, kabul, uygun bulma ya da katılım belgesinin tesliminden sonra, Sözleşmeyi onaylayan, kabul eden, uygun bulan veya katılan her Devlet için Sözleşme, sözkonusu Devletin onay, kabul, uygun bulma ya da katılım belgesini tevdi etmesini izleyen otuzuncu gün yürürlüğe girecektir.

Madde 26

1. Bir Taraf Devlet Sözleşmede değişiklik yapılmasını önerebilir. Değişiklik önerisi, öneriyi ivedilikle tüm Taraf Devletlere bildirecek olan Depozitere sunulacaktır.

2. Taraf Devletlerin çoğunluğu değişiklik önerilerinin kabulü için bir konferans düzenlenmesini talep ederlerse, Depoziter, Taraf Devletleri, davetin iletilmesinden itibaren üç aydan daha erken olmamak üzere başlayacak bu konferansa katılmaya davet eder.

3. Konferans değişikliklerin oybirliği ile kabul edilmesini sağlamak üzere gayret sarfeder. Bu mümkün olmadığı takdirde, değişiklikler tüm Taraf Devletlerin üçte iki çoğunluğuyla kabul edilir. Konferansta kabul edilen herhangi bir değişiklik Depoziter tarafından derhal tüm Taraf Devletlere bildirilecektir.

4. Bu maddenin 3 üncü paragrafına uygun bir şekilde kabul edilen değişiklik, değişikliğe dair onay, kabul, katılım veya uygun bulunmasına ilişkin belgeyi teslim eden her bir Taraf Devlet için, Taraf Devletlerin üçte ikisinin ilgili belgelerini teslim ettikleri tarihten sonraki otuzuncu gün yürürlüğe girer. Bundan sonra, herhangi bir Taraf Devlet için değişiklik, o Devletin ilgili belgelerini tevdi etmesini müteakip otuzuncu gün yürürlüğe girer.

Madde 27

1. Herhangi bir Taraf Devlet, Birleşmiş Milletler Genel Sekreteri'ne yazılı bildirimde bulunmak suretiyle, Sözleşmeyi kendisi açısından feshedebilir.

2. Fesih, bildirimün Birleşmiş Milletler Genel Sekreteri tarafından alındığı tarihten bir yıl sonra geçerli olacaktır.

Madde 28

Arapça, Çince, İngilizce, Fransızca, Rusça ve İspanyolca metinleri aynı derecede geçerli olan Sözleşmenin orijinali, onaylı nüshalarını tüm Devletlere iletecek olan Birleşmiş Milletler Genel Sekreteri tarafından muhafaza edilecektir.

Hükümetleri tarafından tam yetkilendirilmiş olan aşağıdaki imza sahipleri 14 Eylül 2005 tarihinde New York'taki Birleşmiş Milletler Merkezi'nde imzaya açılan bu Sözleşmeyi imzalamışlardır.

BİLDİRİM VE ÇEKİNCE

Nükleer Terörizmin Önlenmesine İlişkin Uluslararası Sözleşmenin imzalanması vesilesiyle, Türkiye Cumhuriyeti aşağıdaki bildirimde bulunur ve çekince koyar.

Bildirim:

Türkiye Cumhuriyeti Nükleer Terörizmin Önlenmesine İlişkin Uluslararası Sözleşmenin 4 üncü maddesi 2 nci paragrafında yer alan uluslararası insancıl hukuk tabirinin Türkiye'nin taraf olduğu hukuk belgelerine atıfta bulunduğu anlayışındadır. Söz konusu madde hali hazırda uluslararası hukuk tarafından anlaşıldığı ve uygulandığı şekilde, bir devletin silahlı kuvvetleri dışındaki silahlı güçlere ve gruplara değişik bir statü vermek olarak yorumlanmamalı ve Türkiye için yeni yükümlölükler yaratmamalıdır.

Çekince:

“Sözleşmenin 23(2) nci maddesi uyarınca, Türkiye Cumhuriyeti Sözleşmenin 23(1) inci maddesi ile kendini bağlı telakki etmediğini açıklar.”

İngilizce metinler için tıklayınız.